

बजेट वक्तव्य

राप्ती सोनारी गाउँपालिकाको गाउँसभाको १७औं अधिवेशनबाट पारित आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट वक्तव्य

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू, सभासदस्यज्यूहरु, दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरु

राजनैतिक परिवर्तन र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाका लागि विभिन्न समयमा भएका आन्दोलन लगायतका आन्दोलनमा आफ्नो जीवन आहुती गर्नुहुने शहिदहरुप्रति सम्मानका साथै हार्दिक श्रद्धान्जली तथा यस क्रममा भएका घाइते, अपाङ्ग, शहिद परिवार, वेपत्ता नागरिक र तीनका परिवार प्रति हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु । स्थानीय निर्वाचन २०७९ पश्चात तेस्रो पटक यस गाउँपालिकाको बजेट प्रस्तुत गर्न गईरहेकी छु । देशकै ठुला गाउँपालिका मध्यको एक यस गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट प्रस्तुत गर्ने अवसरका लागि गौरव महशुस गरेकी छु । यस गाउँपालिकाको भौगोलिक विषमता, जातिय विविधता, राष्ट्रिय वन तथा निकुञ्ज क्षेत्र एवं पश्चिम राप्तीको विपद् समेतलाई दृष्टिगत गरी यो आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गरेकी छु । यस गाउँपालिकाका श्रद्धय अध्यक्षले पेश गर्नु भएको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रमलाई मार्गदर्शन मान्दै आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को आय-व्ययको विवरण सार्वजनिक गर्न चाहन्छु ।

सर्वप्रथम,

म चालु आ. व. २०८१/०८२ को हालसम्मका प्रमुख उपलब्धीहरुको संक्षिप्त विवरण (आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, वातावरणीय र संस्थागत उपलब्धी) प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

कृषि तथा पशुपंछी

यस चालु आ. व. मा कृषि विकास तर्फ धानको बीउ वितरण ४५३३ के.जी.(लाभान्वित घरधुरी १०३२ र ९४३ हेक्टर), गहुँको बीउ वितरण ५१२ क्विन्टल(लाभान्वित घरधुरी ७७१ र ४२६ हेक्टर) वितरण गरिएको छ । सिंचाई तर्फ १७४ वटा मोटर, १६ वटा बोरिंग र ३ वटा नया सिंचाई कुलो वितरण तथा निर्माण सम्पन्न भएको छ, जसबाट १०४४ हेक्टर खतियोग्य जमिनमा थप सिंचाई सुविधा पुगेको छ । १९ जनालाई मिनीटेलर र पावर टेलर वितरण गरिएको छ । वडा नं. ४, ५, ६ र ९ मा हालसम्म ६००० जनालाई किसान सूचीकरणमा आवद्ध गरिएको छ । माटो सुधार तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्फ ३६१ वटा माटो स्याम्पल सङ्कलन गरि माटो परिक्षण गरिएको छ । मागमा आधारित व्यावसायिक कृषि विकास तथा प्रविधि र प्राविधिक सहयोग कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । मसला बालि प्रवर्द्धन कार्यक्रम वडा नं. ६ मा संचालन भएको छ । जैविक विषादी सम्बन्धि कार्यक्रम सम्पन्न भएको, जसमा २२५ घरधुरीको ९२० जना जनसंख्या लाभान्वित भएका छन् । ९ वटै वडाहरुमा किसान कार्ड वितरणबाट ३२०० जना लाभान्वित भएका छन् । २ ठाउँमा कृषक पाठशाला संचालन गरि ५० कृषकहरु लाभान्वित भएका छन् ।

पशु स्वास्थ्य सेवा तर्फ निशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन ४ वटा (लाभान्वित घरधुरी ३२२), च्याफकटर २५ वटा, नयाँ फर्म दर्ता/सूचीकृत २५, कृतिम गर्भाधान ७४ वटा भएका छन्। पशु उपचारका लागि औषधि खरिद गरिएको छ, जसबाट ९३४७ घर धुरी लाभान्वित भएका छन्। विश्व रेबिज रोग दिवस कार्यक्रममा २५० वटा घर पालुवा तथा भुस्याहा कुकुरहरुलाई रेबिज रोग बिरुद्ध भ्याक्सिनेसन कार्य गरिएको छ। आहारा विकास कार्यक्रम तर्फ हिउदे र बर्षे घाँसको बिउ वितरण कार्यक्रममा जम्मा ७९२८ घर धुरी लाभान्वित भएका छन्। कृषक स्तर ३ दिने साईलेज बनाउने तालिममा २३ जना कृषक लाभान्वित भएका छन्। गौसाला व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्फ वडा नं. २, ४, ७ मा पूर्वाधार निर्माण गरिएको छ। मत्स्य विकास कार्यक्रम तर्फ ५० % अनुदानमा पोखरी निर्माण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रममा वडा नं. ३, ४, ६ र ७ का १/१ जना गरि जम्मा ४ जना लाभान्वित भएका छन्। गाई भैसी सुत्केरी भत्ता कार्यक्रम अन्तर्गत ५ जना कृषक लाभान्वित भएका छन्।

सहकारी वित्तीय संस्था तथा गै. स. स.

यस आ. व. मा जम्मा ३९ वटा सहकारी संस्थाहरु सूचीकृत भएका छन्। सहकारी उत्पादनमुखी बजार गोष्ठी कार्यक्रम संचालन गरि बजारीकरण प्रवर्द्धनमा जोड दिईएको छ। सहकारी दिवसको अवसरमा २१६ जनाले रक्तदान गरेका छन्। सहकारी दिवसको अवसरमा खेलकुद प्रतियोगिता सम्पन्न गरिएको छ। सहकारी संजालको बैठक १३ पटक सम्पन्न भएको छ।

भूमि व्यवस्थापन

यस गाउँपालिकामा १३०७५ जना भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको संकलन गरेको लगत मध्ये ९५५० लगत स्क्यान इन्ट्री गरिएको छ। वडा नं. ४ मा संकलित लगत मध्ये १३२४ घर धुरी, वडा नं. ५ मा संकलित लगत मध्ये २१५, वडा नं. २ मा संकलित लगत मध्ये २५१, वडा नं. ७ मा संकलित लगत मध्ये १०५१ को जग्गा नापजाँच कार्य सम्पन्न भएको छ। गाउँपालिका क्षेत्र भित्र ऐलानी जग्गा नापजाँचको लागि ११२ वटा DGPS Point राखिएको छ।

उद्यम विकास

गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नति(आवश्यकता पहिचानको आधारमा पुनर्ताजकी र एडभान्स सिप विकास कार्यक्रम) मार्फत बाख्रा पालन तालिम र बेमौसमी तरकारी पुनर्ताजकी तालिम सम्पन्न भएको छ। जसबाट १० जना बाख्रा पालक कृषक र ८ जना बेमौसमी तरकारी खेति गर्ने कृषक लाभान्वित भएका छन्।

प्रधानमन्त्री रोजगार/श्रम तथा रोजगारी

आ. व. २०८१/८२ का लागि ३०७ जना वेरोजगार सूचीमा सूचीकृत भएका छन्। यस आ. व. मा ७ वटा आयोजना संचालनमा आएका छन्। राप्ती सोनारी गाउँपालिकाको रोजगार रणनीति तयार गरिएको छ। नेपालगन्ज उद्योग वाणिज्य संघ संगको सहकार्य, समन्वय तथा साझेदारीमा जिल्ला स्तरीय रोजगार मेलाको आयोजना गरि सम्पन्न

गरिएको छ । बैदेशिक रोजगार बोर्डबाट प्रदान गरिने आर्थिक सहायता प्राप्त गर्नका लागि जम्मा १५ जनाको सहजीकरण गरिएको छ । बैदेशिक रोजगार विभाग अन्तर्गत हुने श्रम स्वीकृतिका लागि यस पालिका बाट चालु आ.व. मा जम्मा ७८ जनाको श्रम स्वीकृतिका लागि सहजीकरण गरिएको छ । श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धि क्रियाकलाप संचालन ६ वटा वडाहरूमा सम्पन्न गरिएको छ भने रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन ५ वटा रोजगार उपभोक्ता समितिहरूमा सम्पन्न गरिएको छ । बेरोजगार व्यक्तिहरूको विवरण अद्यावधिक गरिएको छ भने नियमित रूपले मासिक खर्चको विवरण रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा अद्यावधिक गरिएको छ ।

शिक्षा

यस आ व मा २८ वटा विद्यालयमा कक्षा कोठा मर्मत तथा शौचालय र खाने पानी व्यवस्थापनको कार्य शुरु गरिएको १ वटा विद्यालयमा पुस्तकालय तथा १ वटा विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला र १ विद्यालयमा ICT ल्याब स्थापना भएका छन् । विद्यालयहरूमा शिक्षक विद्यार्थीको अनुपातको आधारमा शिक्षक व्यवस्थापनको कार्य शुरु गरिएको छ । यस गाउँपालिकामा स्थायी बसोबस भई उच्च तथा प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्ने ६६ जना विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने कार्य शुरु गरिएको छ । २४ वटा वालविकास केन्द्रलाई खेल सामग्री प्रदान गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । गाउँपालिका अनुदानमा १३९ जना शिक्षक कर्मचारी व्यवस्थापन गरिएको छ । गत आव देखि शुरु गरिएको विद्यालय समायोजन निरन्तर भईरहेको हाल १४ वटा विद्यालयमा शुरु गरिएको छ । स्थानीय पाठ्यक्रमको पाठ्यपुस्तक कक्षा ५ सम्म छपाई तथा वितरण तथा कक्षा ६ देखि ८ सम्मको स्रोत सामग्री छपाई तथा वितरण शुरु गरिएको छ । शिक्षक छनौट कार्यलाई व्यवस्थित गर्न प्रश्न बैंकबाट तयार गरी शिक्षक छनौट कार्य शुरु गरिएको छ । तीन वटा विद्यालयमा शौचालय सहितको ४ कोठे भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ । वडास्तरीय शिक्षा समिति गठन गरि शैक्षिक व्यवस्थापन कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिएको छ ।

स्वास्थ्य

एकिकृत स्वास्थ्य तर्फका कार्यक्रमहरूको पालिका स्तरीय वार्षिक समिक्षा गोष्ठी भाद्र महिनामा सम्पन्न गरिएको छ।राष्ट्रिय क्षयरोगगतको कार्यक्रमको वार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट विश्लेषण भाद्र महिनामा सम्पन्न भएको छ।नेपाल राष्ट्रिय आधारभुत विद्यालय राजपुरमा अध्यनरत वालबालिलकाहरुमा देखिएको Panic Disorder(Mass) समस्याको निराकरण नेपालगञ्ज मेडिकल कलेज शिक्षण अस्पताल कोहलपुरका कन्सलटेन्ट साइकियाट्रिस्ट डा.हरु द्वारा मनोपरामर्श सहितको उपचार व्यवस्थापन गरिएको छ।नेपालगञ्ज मेडिकल कलेज शिक्षण अस्पताल कोहलपुर बाँकेको प्राविधिक सहयोग तथा राप्ती सोनारी गाउँपालिकाको आर्थिक सहयोगमा राप्ती सोनारी आधारभुत अस्पताल बैजापुर बाँकेमा १ दिने निशुल्क दन्त रोग परिक्षण स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न गरिएको छ।BEE Group Poshan परियोजनाको कार्यक्रम शुभारम्भ बैठक आश्विन महिनामा संचालन गरी राप्ती सोनारी गाउँपालिकाको वडा नं. १, ६ र ७ छनौट गरि वडामा उक्त परियोजना संचालन गरी कार्य प्रारम्भ गरिएको छ।BEE Group Poshan परियोजनाको आर्थिक सहयोग तथा राप्ती सोनारी गाउँपालिकाको प्राविधिक सहयोगमा गाउँपालिकाको सबै वडाहरूमा ५ वर्षमुनिका सबै वालवालिकाहरुको पोषण अवस्थाको परिक्षण गरी सम्पन्न गरिएको छ।नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या

मन्त्रालय द्वारा शसर्तमा विनियोजन रहेको नियमित खोप कार्यक्रमको पूर्ण खोप गाउँपालिका घोषणा कार्यक्रम सम्बन्धि १ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम मिति २०८१/०९/१७ गते गाउँपालिका सभाहलमा सम्पन्न गरिएको छ। तिलगंगा आखाँ उपचार केन्द्र राप्ती सोनारी आखा उपचार केन्द्र बैजापुर बाँके द्वारा यस गाउँपालिका वडा नं. ५, ८, ९ र २ वडाहरूमा मोतियाविन्दु सम्बन्धि छनौट शिविर संचालन गरिएको छ। त्रिनोज कान स्याहार केन्द्र नेपालगञ्जको प्राविधिक सहयोगमा यस गाउँपालिकाका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा १ दिने निशुल्क कान स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न गरिएको छ। ग्रामिण महिला उत्थान केन्द्र घोराही दाङ्गद्वारा फत्तेपुर स्वास्थ्य चौकी बाँकेमा मिति २०८१/०९/१८ गते १ दिने सिकलसेल रोग सम्बन्धि रक्त नमुना परिक्षण स्वास्थ्य शिविर संचालन गरि ६७२ जनाको रक्त परिक्षण सम्पन्न गरिएको छ। राप्ती सोनारी गाउँपालिकाको नियमित तर्फ विनियोजनमा रहेको बजेटबाट महिलाहरूको पाठेघरको रोग सम्बन्धि १ दिने निशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण शिविर सबै वडाहरूमा आयोजना गरी ७७२ जना ३० वर्ष उमेर समुहका महिलाहरूलाई स्वास्थ्य परिक्षण गर्दा ५७२ जना महिलाको VIA परिक्षण गरिएको थियो जसमा ५७ जना संकास्पद पाठेघरको क्यान्सरका बिरामी तथा ४ जना तेस्रो चरणको आंग खस्ने महिलाहरूको पाठेघरमा रिंग पेसरी राखिएको थियो। केन्द्रबाट स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न गरिएको छ। पूर्ण खोपमुक्त वडा पालिका तथा गाउँपालिकाका लागि वडा स्तरिय घरधुरी सर्भेक्षण कार्यक्रम पौष महिनाबाट सबै स्वास्थ्य संस्थाहरू तथा वडाबाट कार्य प्रारम्भ भएको छ। राप्ती सोनारी आधारभुत अस्पताल बैजापुर बाँकेमा फार्मसी सेवा संचालनका लागि आवश्यक कानुनी प्रक्रियाहरू पुरा गरी संचालनमा रहेको छ। राप्ती सोनारी गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै वडाहरूमा किशोरी आईरन फोलिक एसिड कार्यक्रम विद्यालय नर्स तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूको सहकार्यमा सबै वडामा रहेको विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरीहरूलाई प्रथम र दोस्रो चरणको किशोरी आईरन फोलिक एसिड खुवाउने कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ। पूर्ण खोप सम्बन्धि गाउँपालिका स्तरीय १ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। वि-ग्रुप बाँकेको आर्थिक सहयोग तथा गाउँपालिकाको प्राविधिक सहयोगमा ९ वटै वडाहरूमा ५ वर्ष उमेर समुहका ४८६३ जना बालबालिकाहरूको पोषण अवस्था लेखाजोखा कार्यक्रम सम्पन्न गर्दा ३१ जना बालबालिका अति शिघ्र कुपोषणमा रहेको अवस्था पत्ता लगाई उपचार गरिएको छ। वि-ग्रुप बाँकेको आर्थिक सहयोगमा राप्ती सोनारी गाउँपालिका वडा नं. १, ६ र ७ वडाका ५० घरपरिवारका १००० दिने आमाहरूलाई बायो सस्याण्ड फिल्टर वितरण गरिएको छ। एच.पी.भी खोप अभियान २०८१ सम्पन्न ३१८५ जना किशोरीहरूलाई खोप प्रदान गरिएको छ। नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको आव्हानमा फाल्गुन महिनालाई नसर्ने रोग पहिचान महिनाको रूपमा कार्यक्रम संचालन गरि सम्पन्न गर्ने अभियानमा सबै वडाहरूमा प्रदेश सरकार र यस गाउँपालिकाको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा ११२५ जनाको रगत, पिसाब तथा BMI जाँच कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ। म.सा.स्वा.स्वयं सेविकाको यस आ.ब.को बिमा रकम भुक्तानी गरिएको छ। म.सा.स्वा.स्वयं सेविका तथा आमा समुहहरूलाई झोला तथा टिनको बाकस खरिद प्रक्रिया अगाडी बढाइएको छ। प्रदेश सरकारको सहयोगमा यस गाउँपालिका मातहत रहेका ३ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा IHMIS कार्यक्रम लागु गरि फाल्गुन १ गते देखि संचालनमा रहेको साथै बाँकी रहेका सबै वडाहरूमा निशर्तको बजेटबाट IHMIS प्रविधि खरिद गरी लागु गरिएको छ। आई.एन.एफ. बाँकेको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा यस गाउँपालिकाको वडा नं. ६ र ७ मा छाला रोग स्वास्थ्य शिविर संचालन गरि ५ जना कुष्ठ रोगि पत्ता लगाई उपचार प्रक्रियामा रहेको छ। फत्तेवाल आँखा अस्पतालको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा सबै

वडाहरुमा निशुल्क आँखा शिबिर संचालन गरि १३४१ जना ज्येष्ठ नागरिक लगायतका नागरिकहरुको निशुल्क आँखा परिक्षण गरि छनौट भएका २९६ जना बिरामीहरुको निशुल्क अप्रेसन सम्पन्न गरिको छ। स्वास्थ्य तर्फ एकीकृत स्वास्थ्यको अर्ध-वार्षिक समिक्षा तथा क्षयरोगको अर्धवार्षिक समिक्षा कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ। नेपालगंज मेडिकल कलेज कोहलपुर बाँकेको प्राविधिक सहयोग तथा यस गाउँपालिकाको आर्थिक सहयोगमा नाक, कान, घांटी तथा दन्त रोग परिक्षण सम्बन्धि निशुल्क स्वास्थ्य शिबिर सबै वडामा सम्पन्न गरि करिब १५०० जनालाई सेवा प्रदान गरिएको छ। सिकल सेल रोग सम्बन्धि रक्त परिक्षण स्वास्थ्य शिबिर २, ८, ९ र ७ नं. वडामा संचालन गरि १७५० जना लक्षित व्यक्तिहरुको रक्त परिक्षण गरिएकोमा हालसम्म २ जना व्यक्तिहरु सिकलसेल रोगि पत्ता लगाईएको छ। क्षयरोग सम्बन्धि खकार परिक्षण स्वास्थ्य शिबिर सबै वडाहरुमा संचालन गरी २ जना नयाँ क्षयरोगिहरु पत्ता लगाएको छ। यस गाउँपालिकाको वडा नं. ८ मा बर्थिंग सेवा सुचारु गरिएको छ। यस गाउँपालिकाको वडा नं. ६ मा ल्याब सेवा संचालन गरिएको छ। यस गाउँपालिकाको वडा नं. ४ को गुर्दनगौरमा बैसाख २१ गते फैलिएको झाडापखाला चिकित्सक सहितको टोली परिचालन गरि नियन्त्रण गरिएको छ। बैशाख महिनामा पूर्णखोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना घोषणा कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ।

महिला, बालबालिका जेष्ठ नागरिक तथा समाज कल्याण

बाल दिवसको अवसरमा माध्यमिक तहका विद्यार्थीहरुको लागि चित्रकला, आधारभूत तहका विद्यार्थीहरुको लागि हस्तलेखन प्रतियोगिता गरि ८ जनालाई नगद सहित पुरस्कार वितरण गरि सम्पन्न गरिएको छ। मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार बिरुद्धको दिवसमा ९ वटै वडाहरुमा जनचेतनामूलक ब्यानर प्रदर्शन गरि सम्पन्न गरिएको छ। लैंगिक हिंसा बिरुद्धको १६ दिने अभियानमा २० वटा मा.वि.का ५७० विद्यार्थीहरुलाई बालबालिकामा हुने सबै प्रकारका हिंसा सम्बन्धि कानूनी साक्षरता सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ। ११५ औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसको अवसरमा दौड र वक्तृत्वकला प्रतियोगिता संचालन गरि ८ जना लाई पुरस्कार वितरण गरिएको छ। अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागि सहायक सामग्री तथा लेखाजोखा शिविरबाट २१० जनाको स्वास्थ्य परिक्षण, ३ जना बालबालिकाको शल्यक्रिया सम्पन्न र ३४ वटा सहायक सामग्री पहिचान गरिएको छ। गाउँपालिकाबाट नियमित अपाङ्गता परिचयपत्र १७ जना, १ जना दृष्टिबिहिन अपाङ्गतालाई मोबाईल फोन वितरण, ७० जना बडघरहरुलाई बालबिवाह न्यूनीकरण सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ। ७५ जनालाई मकैको खोष्टा र थाकल बाट निर्मित सामग्री उत्पादन तालिम प्रदान गरिएको छ। वडा नं. ७ का ३० जना मधेसी मुस्लिम महिलाहरुलाई अचार बनाउने तालिम प्रदान गरिएको छ। ६ वटा वडाहरुमा बाल क्लव र किशोरी क्लब गठन गरिएको छ।

पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा

यस आ. व. मा व्यक्तिगत घटना दर्ता वा पञ्जीकरण संख्या २८७९ रहेको छ। तेस्रो चौमासिकसम्ममा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणबाट ५७१२ जना लाभान्वित हुनका साथै रकम रु. २१ करोड ८८ लाख वितरण गरिएको छ। वडा नं. ६ र ७ मा बैंक नभएकोले हिमालयन बैंक, वडा कार्यालय, प्रहरी र पञ्जीकरण शाखाको समन्वयमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिएको छ।

पूर्वाधार विकास: सडक, सिंचाई, खानेपानी, भवन तथा तटबन्ध निर्माण

यस आ व मा गाउँपालिका भित्र कालो पत्रे सडक ३०५८ मिटर, ग्राभेल सडक ३००० मिटर, PCC सडक ११७५ मिटर र नयाँ ट्रयाक १९०० मिटर निर्माण भएको तटबन्ध निर्माण ६० मिटर, पक्की नाली २९४३ मिटर र ह्युप पाइप ६७ थान जडान भएको छ । घर नक्सा पास (नयाँ २ र पुरानो अभिलेखीकरण १६२ वटा) भएका छन् । वडा नं. ९ मा डम्पिङ साईट निर्माण भएको छ । वडा नं. ८ र ९ मा फोहोर मैला संकलनका लागि अटो रिक्सा वितरण गरिएको छ । ९ वटै वडाहरूमा खानेपानी तथा सरसफाइ समन्वय समिति गठन गरिएको छ । पानीको गुणस्तर परिक्षणको कार्य भईरहेको छ ।

सुरक्षित नागरिक आवास र बिपन्न आवास

बिपन्न आवास कार्यक्रम अन्तर्गत राप्ती सोनारी गाउँपालिकाका २१ जना व्यक्तिको कार्य सम्पन्न भई ३१ जना व्यक्तिको घर निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेको छ । सुरक्षित आवास कार्यक्रम अन्तर्गत ४२७ जना व्यक्ति संग सम्झौता भई १११ जना व्यक्तिको कार्य सम्पन्न भएको छ ।

विपद् व्यवस्थापन

BEE Group संगको समन्वय र सहकार्यमा २४ जनालाई खोज तथा उद्धार सम्बन्धि तालिम सम्पन्न भएको छ । नं. ४२ रिजर्भ गण र कारितास संगको समन्वय र सहकार्यमा विपद् स्वयंसबक तालिम वडा नं. २, ८ र ९ मा सम्पन्न गरिएको छ । ८८ जना विपद् पिडीतहरूलाई रु.८८२०००।-(आठ लाख बयासी हजार मात्र) बराबरको राहत वितरण गरिएको छ । विपद् पूर्व तयारी स्वरूप आवश्यक सामग्रीहरू खरिद गरिएको छ ।

सुशासन, संस्थागत विकास तथा बैठक व्यवस्थापन

तालिम तथा अभिमुखीकरण ३, जनशक्तिपरिचालन २३६, श्रोत व्यवस्थापन र राजस्व परिचालन रु.६९५९८९९४।-(छ करोड पन्चानब्बे लाख अन्तानब्बे हजार नौ सय चौरानब्बे मात्र) , योजना अनुगमन ११३, कार्यगाउँपालिका तथा गाउँसभा बैठक संख्या १६+१, समिति बैठक संख्या १४, विविध बैठक संख्या १६, न्यायिक समितिका काम कारवाही(१२ बैठक, मुद्दा २९ मध्य फर्छ्यौट १८, दरपिठ ७ चालु ३,मेलमिलाप केन्द्र गठन ९ वटा,मेलमिलापकर्तालाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम सम्पन्न), न्यायिक मामिला व्यवस्थापन प्रणाली संचालनमा ल्याइएको छ । प्रणाली संचालनको लागि १ दिने क्षमता विकास कार्यशला संचालन गरिएको छ । नियमित आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा अन्तिम लेखा परीक्षण गरिनुको साथै जिन्सी व्यवस्थापनमा PAMS लागु भएको छ ।

सूचना प्रविधि:

राप्ती सोनारी गाउँपालिकामा संचालित विभिन्न पोर्टलहरूको र गाउँपालिकाको फेसबुक पेजलाई अद्यावधिक प्रकाशित ऐन, नियम र कार्यविधिहरूलाई गाउँपालिकाको वेबसाइटमा प्रकाशन गर्ने गरिएको छ । राप्ती सोनारी गाउँपालिका

भित्रका सम्पूर्ण कार्यालयहरूमा डेडिकेटेड इन्टरनेट सेवा तथा गरेका कामहरूलाई त्रैमासिकरूपमा स्वःप्रकाशन गर्ने गरिएको छ । गत आ. व. बाट गुनासो एप सञ्चालनमा ल्याइएको छ । गाउँपालीका भित्रका विभिन्न चौक तथा वडा कार्यालयहरूमा नयाँ सिसि टि. भि. ४० वटा जोडिएको छ । गाउँसभा तथा कार्यपालिका बैठकलाई प्रत्यक्ष प्रसारण गर्ने गरिएको छ । कार्यालयमा नयाँ नेटवर्किङ्ग प्रणाली जडान गरिएको छ भने ई-हाजिरीलाई अनिवार्य गरिएको छ ।

कानून शाखा

यस आ.व. मा जम्मा मुद्दा संख्या ९८ भएकोमा ८८ वटा मुद्दा फछ्यौट भई हाल १० वटा मुद्दा फछ्यौट हुन बाँकी रहेको छ । गाउँपालिका भित्रका ३६ जना मेलमिलापकर्ताहरू र न्यायिक समितिका पदाधिकारीहरूलाई ८ दिने तालिम सम्पन्न भएको छ । यस आ.व. मा ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि गरि २३ वटा संसोधन र नयाँ निर्माण भएका छन् ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू, सभासदस्यज्यूहरू, आदरणीय दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरू

म आ. व. २०८२/०८३ को बजेटको उद्देश्यहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

बजेटका उद्देश्यहरू :

(१) कृषि, पर्यटन, उद्योग लगायतका क्षेत्रहरूको विकास र प्रवर्द्धन मार्फत दीगो तथा उच्च आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने ।

(२) समुन्नत र मर्यादित जीवनका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी लगायतका सामाजिक पूर्वाधारहरूको समुचित विकास गर्ने ।

(३) स्तरयुक्त भौतिक पूर्वाधारहरूको विकास मार्फत आर्थिक, सामाजिक क्रियाकलापमा सहज पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।

(४) वातावरण र विकास बीच सन्तुलित सम्बन्ध बनाई दीगो विकासमा जोड दिने र प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने क्षती न्यूनीकरण गर्ने ।

(५) सहज तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह र जवाफदेही सार्वजनिक सेवा मार्फत गाउँपालिकावासीलाई सुशासनको प्रत्याभूति गराउने ।

(६) लोककल्याणकारी भुमिकालाई सुदृढ बनाई सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक न्याय सहितको समृद्धि हासिल गर्ने ।

(७) विपद् पूर्व कार्य, पूर्व तयारी, राहत, उद्धार र पुनर्स्थापना कार्यलाई प्राथमिकता दिई नागरिकको जीवनस्तरलाई सहज बनाउने ।

(क) अपेक्षित उपलब्धीहरू:

(१) कृषि तथा पशुपंछीका क्षेत्रमा आत्मनिर्भरता वृद्धि भई कृषि क्षेत्रमा रोजगारीको श्रृजना हुनेछ ।

(२) सतप्रतिशत भर्ना दर कायम, विद्यालय शिक्षामा सबैको पहुँच वृद्धि हुनेछ ।

(३) स्वास्थ्य सेवा आम नागरिक समक्ष पुग्नुका साथै राप्ती सोनारी अस्पतालको सेवामा वृद्धि हुनेछ ।

- (४) महिला बालबालिका जेष्ठ नागरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति मुक्त कम्लहरी दलित तथा सामाजिक बञ्चितिकरणमा परेका नागरिकलाई सामाजिक सुरक्षा तथा सामाजिक संरक्षण हुनेछ ।
- (५) गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- (६) सामुदायिक वन तथा सहकारीको सहकार्यमा साना तथा घरेलु उद्योगको स्थापना हुनेछ ।
- (७) नागरिकमैत्री प्रशासनको स्थापना भई वडा तथा शाखाबाट छरितो सेवाप्रवाह हुनेछ ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू, सभासदस्यज्यू,दिदीबहिनीतथादाजुभाइहरु,

अब म आगामी आ.व.को बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गर्दा गाउँपालिकाले अपनाएका आधारहरु यहाँ प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- क. नेपालको संविधान (राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरु)
- ख. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- ग. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- घ. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध)ऐन, २०७७
- ङ. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- च. नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र वर्तमान बजेट
- छ. प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र वर्तमान बजेट
- ज. स्थानीयतहको बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८
- झ. गाउँपालिकाका ऐन, नियम, निर्देशिकाहरु, कार्यविधि र मापदण्ड
- ञ. नेपाल सरकारको पन्ध्रौं योजना
- ट. दीगो विकास लक्ष्य २०१६-२०३०
- ठ. राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को प्रतिवेदनहरु
- ड. गाउँपालिको आवधिक योजना २०७९-८४
- ढ. गाउँपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना
- ण. गाउँपालिकाको भू उपयोग योजना, २०७९
- त. गाउँपालिको कृषि रणनीतिक गुरुयोजना, २०८०
- थ. राप्ती सोनारी गाउँपालिका कार्यपालिकाका सबै विषयगत समितिबाट प्राप्त सुझावहरु तथा निर्णयहरु,
- द. गाउँ कार्यपालिका तथा गाउँसभाका निर्णयहरु
- ध. नीति तथा कार्यक्रम र बजेट निर्माणका क्रममा आयोजना गरिएका छलफल कार्यक्रमका विषयहरु ।
- न. राप्ती सोनारी गाउँपालिकाले आवश्यक देखेका विभिन्न विषयहरु ।

मुख्य आयोजना कार्यक्रमहरुको विवरण:

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू, सभासदस्यज्यूहरु, दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरु

अब म आगामी आ.व. २०८२/८३ को कुल बजेट र सोको क्षेत्रगत वितरण प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु:

आ.व.२०८२/८३ का नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न चालु तर्फ रु. ८२ करोड १८ लाख २९ हजार र पूँजीगत तर्फ रु. ३७ करोड ८८ लाख गरी कुल बजेट रु. १ अर्ब २० करोड ६ लाख २९ हजार विनियोजन गरेकी छु।

कृषि तथा पशुपंछी

कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाई अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाईनेछ। कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, विविधिकरण र व्यवसायीकरण गरिनेछ। कृषि क्षेत्रलाई उद्योगको रूपमा स्थापित गरिनेछ। उत्पादन वढाउन कृषकलाई विभिन्न अनुदानका प्याकेजहरु ल्याईनेछ। कृषकलाई मल(प्रांगारिक र रासायनिक), बीउ, कृषि सामग्री र सिंचाई मोटर तथा कुलो निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ। स्थानीय रैथाने जातका बीउ वेर्नाको जगेर्ना गरिनेछ। कृषि उत्पादनमा मुख्य भूमिका खेल्ने सिंचाईलाई संघ सरकार, प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको सहकार्यमा सिंचाई व्यवस्थापन कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ। माटो परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ। वडा नं. ४ मा रहेको शीत भण्डार यसै आ. व. मा संचालन गरिनेछ। नबिन प्रविधि कार्यक्रम(प्लास्टिक टनेल, थोपा सिंचाई, मल्लिचंग र कृषि यन्त्र उपकरण) संचालन गरिने छ। किसान कार्ड वितरण कार्यलाई नियमितता दिईनेछ साथै बीउ वृद्धि र बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिने छ।

वडा नं. ४ मा निर्माण सम्पन्न भएको पशु उपचार स्टल(भेटेरीनरी अस्पताल) लाई संचालनका लागि प्रदेश सरकारसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ। पशु स्वास्थ्य सेवालाई समुदायस्तरमा पुर्‍याउन कम्तीमा ५ वटा शिविर सञ्चालन गरिनेछ। पशुपालन कार्यलाई व्यवसायका रूपमा स्थापित गरी नागरिकको आयस्तरमा वृद्धि गरिनेछ। दुध तथा मासुमा यस पालिकालाई आत्मनिर्भर बनाई निकासी पैठारीलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ। राप्ती सोनारी गाउँपालिका भित्र भैसी पकेट र कम्तिमा ३ वटा बाख्राको पकेट क्षेत्रको कार्यक्रम संचालन गरिने छ। पोषण सुधार कार्यक्रम तर्फ निशुल्क ६ हप्ते कुखुराका चल्ला वितरण गरिने छ। समग्र कृषि तथा पशुपंछी क्षेत्रका कार्यक्रम संचालन गर्न रु. २ करोड ९४ लाख बजेट विनियोजन गरेकी छु।

सहकारी, वित्तीय तथा गै. स. स.

यस गाउँपालिका भित्र रहेका सहकारीहरुको नियमन, क्षमता विकास र प्रणाली विकासका लागि रु.५६ लाख विनियोजन गरेकी छु। गरिबी निवारण कोष र स्थानीय बिकास कोष अन्तर्गत रहेको पुंजीलाई पालिका अन्तर्गत ल्याई व्यवस्थित गरिनेछ साथै युवा स्वरोजगार कोषसंग सहकार्य गरी सहकारीहरुलाई उद्यमी र व्यवसायिक बनाइनेछ। सहकारी दिवस र रक्तदान कार्यक्रम संचालन गरिने छ। व्यावसायिक सहकारी कृषि विकास व्यवस्थापनको मूल्य शृंखलाको लागि क्षमता विश्लेषण तथा अभिवृद्धि तालिम संचालन गरिने छ। सहकारी उत्पादन मुखी बजार गोष्ठी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।

भूमि व्यवस्था

नेपाल सरकार भूमि आयोगको सहकार्यमा सञ्चालित भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी तथा अव्यवस्थित बसोवासीको जग्गा नापजाँच तथा जग्गाधनी पूर्जा वितरण कार्य वडा नं. ४, ५ र ७ मा यसै वर्ष सम्पन्न गरिनेछ। सो कार्यका लागि रु.६० लाख विनियोजन गरेकी छु।

उद्यम विकास

लघुउद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सृजना गरिनेछ । संभाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र वजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण गरिनेछ । उद्यमीहरूको आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुर्नताजगी र एडभान्स सिप विकास तालिम संचालन गरिने छ । उद्यमशिलता विकास तालिम, नयाँ उद्यमीहरूका लागि बैंक संग अन्तर्क्रिया(लघु बित्तमा पहुँच) कार्यक्रम संचालन गरिने छ । बजारीकरण तथा व्यावसायिक परामर्श संग सम्बन्धित क्रियाकलाप संचालन गरिनेछ । समग्र उद्यम विकासका लागि रु. १६ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

श्रम तथा रोजगार

आन्तरिक रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि सामुदायिक आयोजना संचालन गर्न लागत साझेदारी गरिने छ । बेरोजगार व्यक्तिहरूको तथ्यांक संकलन तथा विश्लेषण गरि रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा बेरोजगार व्यक्तिहरूको सुची व्यवस्थित र अद्यावधिक गरिने छ । स्थानीय स्तरमा रोजगारीको प्रवर्द्धनका लागि सार्वजनिक निर्माण कार्यहरूमा सम्भव भए सम्म श्रममुलक प्रविधिको प्रयोग गरि रोजगारी सृजनामा जोड दिईनेछ । मर्यादित श्रम अभ्यास, असल श्रम सम्बन्ध र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्दै श्रमिकको हकहितको सुरक्षा गरिने छ । श्रम स्वीकृति सरल ढंगले प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ । बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका जनशक्तिको सीप, पुँजी र प्रविधिको सदुपयोग गरिने छ । समग्र कार्यक्रमको लागि रु.१ करोड १४ लाख ४४ हजार विनियोजन गरेकी छु ।

शिक्षा

शिक्षा पाउनु सवै वालवालिकाहरूको अधिकार हो । गुणस्तर शिक्षामा सहज पहुँच, टिकाउपना र निर्धारित सिकाई सक्षमता हासिल गर्न र गुणस्तरीय शिक्षामा सवै वालवालिकाहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्न शिक्षाका समग्र कार्यक्रमहरू संचालन गर्न कुल रु. ३९करोड ९ लाख ८५ हजार विनियोजन गरेकी छु ।

स्वास्थ्य

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न, प्रयोगशाला सेवालाई विस्तार र गुणस्तरीय बनाउन, औषधी खरिद गर्न, विभिन्न प्रकारका शिबिर सञ्चालन गर्न, नागरिक आरोग्य केन्द्रको सेवालाई विस्तार र व्यवस्थित गर्न तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको निर्माण र मर्मत सम्भारका लागि रु.८ करोड ७३ लाख ५० हजार विनियोजन गरेकी छु ।

खानेपानी

स्वच्छ र सफा पानी पिउन पाउनु नागरिकको संबैधानिक अधिकार हो । फोहोरमैला संकलन तथा व्यवस्थापनको कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ । पालिकाका खानेपानी आयोजनाहरूमा धारा जडान तथा पाईपलाईन बिस्तारको कार्य गरिने छ । वडा स्तरीय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समन्वय समिति संग पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ । गाँउपालिका भित्र निर्माणाधिन र सञ्चालित खानेपानी आयोजनाहरूसंग सहकार्य गर्न तथा गरीव एवं सीमान्तकृत नागरिकलाई स्वच्छ खानेपानीको प्रत्याभूतिका लागि रु.३४ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण

अभिभावक बिहिन बालबालिकाको तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गरिनेछ । जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्रको व्यवस्थापन गरिने छ । समाजमा रहेका कुरिति कुप्रथा लैंगिक हिंसा मानव बेच बिखन तथा ओसारपसार विरुद्ध सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । यस पालिका अन्तर्गत एक लैंगिक हिंसा निवारण कोष र बालकोष स्थापना गरी आवश्यक रकम विनियोजन गरिनेछ । यौन हिंसा तथा दुर्व्यवहारमा परेका बालिकाहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम संचालन गरिने छ । लक्षित बर्गका महिलाहरुको लागि लोक सेवा तयारी कक्षा संचालन गरिने छ । बाल बिवाह, बाल श्रम मुक्त र बाल मैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्नका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ । एल.जि.बि.टि.आई.क्यू. को तथ्यांक संकलन तथा संरक्षणका कार्यक्रम संचालन गरिने छ । उपर्युक्त कार्यक्रमहरु संचालन गर्न रु. ४४ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

पूर्वाधार विकास

यस पालिका अन्तर्गत ९ वटै वडाको सन्तुलित विकासका लागि जनताको आवश्यकता माग र चाहाना परिपुर्तिका लागि जम्मा रु. ३७ करोड ८८ लाख विनियोजन गरेकी छु । यसबाट सवै समुदायको आधारभुत आवश्यकता पुरा हुने अपेक्षा लिईएको छ । विकास निर्माणका कार्यमा जनताको प्रत्यक्ष सहभागिता हुन गै विकासको प्रतिफलमा समन्यायिक पहुच हुनेछ र यसबाटसम्पन्न आयोजनाहरुप्रति अपन्वत्व कायम हुन गई आयोजनाको दिगोपना सुनिश्चत भएको हुनेछ ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

राप्ती सोनारी गाउँपालिका वर्षायाममा वाढीको उच्च जोखिममा रहने र यसको प्रत्यक्ष असर राप्ती किनाराका वस्तीमा पर्न जाने भएकाले तटवन्धन, वृक्षारोपण, नदी च्यानलाईज जस्ता रोकथाम तथा राहात उद्धारका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन । वाढीको क्षति न्यूनीकरण गर्न र यस स्थायी समाधानका लागि संघ र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरी तटवन्धनका लागि स्रोत पहिचान गरी परिचालन गरिनेछ । दहत्तर बहत्तर सम्बन्धि कार्य गरिने छ । सामुदायिक बनको विकास, संरक्षण र व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गरिने छ । बन डढेलो नियन्त्रण तथा प्रचारप्रसारका कार्यक्रम संचालन गरिने छ । सामुदायिक बन संगको सहकार्यमा कुरिलो/बेसार र कागती खेति प्रणालीमा जोड दिईने छ । ताल तलैया क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापन गर्न आवश्यक पहल गरिने छ । यसरी समग्र विपद् व्यवस्थापनका लागि रु. १ करोड २६ लाख ५० हजार विनियोजन गरेकी छु ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास

म भ्रष्टाचार गर्दिन, हुन पनि दिन्न भन्ने नारालाई सार्थक रुप दिन सेवाग्रहीमैत्री वातावरण सृजना गरी जनताको घरदैलोमा सेवा प्रदान गरिनेछ । गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने हरेक क्रियाकलापलाई पारदर्शी बनाईनेछन् । भ्रष्टाचार नियन्त्रण पारदर्शिता सुशासनका माध्यमबाट विकास निर्माणका कार्यहरुमा जनताको अधिकाधिक सहभागिता प्रवर्द्धन गरिनेछ । सेवा प्रवाहका लागि चुस्त र संक्षम प्रशासनिक संयन्त्रको आवश्यकता पर्न जान्छ । सेवा प्रवाहकाको नया प्रविधि तथा अवधारणासंग परिचित गराउन कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धिका तालिम संचालन गरिनेछन ।

कर्मचारीको मनोबल उच्च राख्दै जनताको सेवकको रूपमा रहन उत्प्रेरित गरिनुका साथै प्रोत्साहानका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन । उपर्युक्त क्रियाकलापका अतिरिक्त कर्मचारीको तलव भत्ता प्रशासनिक खर्च लगायतका लागि रु. १७ करोड ८१ लाख बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

न्यायिक समिति तथा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना

न्यायिक समिति तथा मेलमिलाप केन्द्रको काम कारवाहीलाई व्यवस्थित, नागरिकमैत्री तथा सूचना प्रविधियुक्त बनाई न्यायिक निरोपण कार्यलाई छरितो र चुस्त बनाइनेछ । मेलमिलाप कर्ताको लागि पुनर्ताजगी तालिम, कर्मचारीको क्षमता वृद्धि तालिम तथा समग्र प्रशासनिक खर्च लगायतका लागि रु. २० लाख विनियोजन गरेकी छु ।

सूचना प्रविधिको विकास र विस्तार

सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी गुणस्तरीय भरपर्दो र विश्वसनीय बनाउन सूचना प्रविधिको उपयोग अधिकतम गरिनेछ । गाउँपालिका भवन, वडा भवन स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन तथा सार्वजनिक स्थानहरुमा सिसि क्यामेरा जडान गरिनेछ । ई हाजिरीलाई सम्पूर्ण कार्यलयहरुमा अनिवार्य गरिनेछ । डिजीटल पालिका निर्माण गरि सम्पूर्ण पालिकाका काम कारवाहीहरुलाई पेपरलेस सिस्टममा लगिने छ । यसका लागि रु ३५ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा

यस आ.व.मा पञ्जीकरण शाखाको लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेकी छु ।

साझेदारी प्रवर्द्धन कोष /सामाजिक विकास प्रवर्द्धन कोष/मर्मत सम्भार कोष

गाउँपालिका भित्र रहेका विभिन्न सामुदायिक बनहरु, निजि क्षेत्र लगायतका विभिन्न संघ संस्थाहरु र टोल विकास संस्थाहरु संग विभिन्न मोडेलमा विकास कार्यक्रममा सहकार्य गर्न साझेदारी प्रवर्द्धन कोष मार्फत रु. ७९ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

समपुरक आयोजना

संघ र प्रदेश सरकारको साझेदारीमा समुदायस्तरमा आवश्यकता पहिचान गरी प्राथमिकताका आधारमा विकास निर्माणका कामहरु संचालन गर्न रु. २ करोड ५८ लाख विनियोजन गरेकी छु । यसबाट आ.व.२०८२/८३ भित्र वडा नं ३, ८ र ९ को सडक निर्माण हुन गै जनताको आवतजावतमा थप सुविधा हासिल हुनेछ ।

स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम

स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८१ बमोजिम कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्न रु.५ करोड ७ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

सभाध्यक्षज्यू, सभासदस्य ज्यूहरु, दिदीबहिनीतथा दाजुभाईहरु

अब म,संघीय तथा लुम्बिनी प्रदेश सरकार र आन्तरीक श्रोतबाट प्राप्त अनुदानवाट कार्यान्वयन हुने आय र व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु:-

अनुमानित आय र व्ययको श्रोत व्यवस्थापन:

आ.व. ०८०।०८१ को आय- विवरण

(क) बजेट श्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण

क्र.सं.	बजेट श्रोत	बजेट सिमा (रु. हजारमा)
१	समानीकरण अनुदान- संघ	१७२१००
२	राजश्व बाँडफाँड- संघ	२०३०००
३	समानीकरण अनुदान- प्रदेश	११६५६
४	राजश्व बाँडफाँड- प्रदेश	२६४३१
५	आन्तरीक श्रोत	१४२१४२
६	सशर्त अनुदान- संघ	६०७५००
७	सशर्त अनुदान- प्रदेश	११०००
८	विशेष अनुदान- संघ	८९००
९	विशेष अनुदान- प्रदेश	०
१०	समपुरक अनुदान- संघ	१०४००
११	समपुरक अनुदान- प्रदेश	७५००
जम्मा		१२००६२९

बजेट उपशीर्षक अनुसार बजेट बिनियोजन

(ख) बजेट/सिमा निर्धारण अनुमान तथा प्रक्षेपण

सि.नं.	खर्च शिर्षक	खर्च सिमा (रु. हजारमा)
<u>क्रमागत आयोजनाहरु</u>		
१	क्रमागत योजनाहरु	३५०००
२	समपुरक आयोजनाहरु- संघ+ प्रदेश+ सडक बोर्ड समेत	२५८००
३	LISP	१४५००
४	कार्यालय सञ्चालन	१७८१००
५	गाउँपालिका पुँजीगत खर्च	३००००
जम्मा		२८३४००
<u>विषयगत</u>		
१	शिक्षा	७८०८५
२	स्वास्थ्य	३६८५०
३	कृषि	१३२००
४	पशु	११०००
५	महिला	४४००
६	खानेपानी	३३००
७	सहकारी/संघसंस्था	११००
८	वन तथा वातावरण	२७५०
९	विपद	९९००
१०	पंजीकरण	५००
११	रोजगार सेवा केन्द्र	७९४४

१२	उद्यम विकास	५००
१३	कानून शाखा	१०००
१४	भूमि व्यवस्थापन	६०००
१५	साझेदारी प्रबर्द्धन कोष	२७५०
१६	स्वास्थ्य उपचार कोष	२०००
१७	समाजिक विकास प्रबर्द्धन कोष	२९५०
१८	मर्मत संभार कोष	२०००
जम्मा		१८६४२९
<u>वडागत</u>		
१	वडा नं. १	९५००
२	वडा नं. २	९५००
३	वडा नं. ३	९५००
४	वडा नं. ४	९५००
५	वडा नं. ५	९५००
६	वडा नं. ६	९५००
७	वडा नं. ७	९५००
८	वडा नं. ८	९५००
९	वडा नं. ९	९५००
जम्मा		८५५००
<u>संघीय/प्रदेश शसर्त समपुरक र बिशेष अनुदान</u>		६४५३००
जम्मा		६४५३००
कूल जम्मा		१२००६२९

आ.व २०८१/२०८१ को व्यय विवरण :

शीर्षक	आ.व. २०८०/८१ को अनुमान
कूल व्यय	१२००६२९
चालु खर्च	८२१८२९
पूँजीगत खर्च	३७८८००

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू, सभासदस्यज्यूहरु, दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरु

मैले प्रस्तुत गरेको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेटको कार्यान्वयनबाट आर्थिक तथा सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वन, वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन र संस्थागत विकास तथा सुशासन प्रवर्धन भई नागरिकको सरकार प्रतिको भरोसा र विश्वास स्थापना हुनेमा ठोस योगदान पुग्ने अपेक्षा गरेकी छु।

बजेट तर्जुमा गर्दा मार्गदर्शन गर्नु हुने अध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, वडाध्यक्षज्यूहरु, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरु लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरु प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु। बजेट तर्जुमाको क्रममा उपयोगी राय सल्लाह सुझाव प्रदान गर्नु हुने संघ तथा प्रदेशका माननीय सांसदज्यूहरु, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरु, पूर्व जनप्रतिनिधिज्यूहरु, नेपाल उद्योग बाणिज्य महासंघ, घरेलु महासंघ, बैंक/वित्तीय/सहकारीकर्मीहरु, निर्माण व्यवसायी, होटेल व्यवसायी, टोल विकास संस्था, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, खानेपानी उपभोक्ता समूह, बाल सञ्जाल/युवा सञ्जाल/आमा समूह/स्वास्थ्य स्वयं सेविका, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, सामुदायिक क्याम्पस, वडघर तथा गुरुवा, पत्रकार, शिक्षक, कर्मचारी, निजी क्षेत्र लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु। यस गाउँपालिकाको आर्थिक सामाजिक विकासमा निरन्तर सहयोग पुर्याउने सबै करदाता र कठिन अवस्थामा पनि हामीलाई निरन्तर सहयोग गर्ने गै.स.स. र साझेदार संस्थाहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु। बजेट कार्यान्वयनमा सबैको रचनात्मक सहयोग रहने अपेक्षा समेत गरेकी छु।

अन्त्यमा,

वर्षायामको बाढीबाट सुरक्षित रहदै यस गाउँपालिकाको विकासको अभियानमा सहभागी हुन सम्पूर्ण राप्ती सोनारी निवासी दाजु भाई तथा दिदीबहिनीहरुलाई हार्दिक आह्वान गर्दछु ।

धन्यवाद!

मनिषा सिंह थारु

उपाध्यक्ष

मिति २०८२ असार १० गते